

Aanvullend onderzoek Alpenwatersalamander

Doctor A. Hoycnk van Papendrechtstraat 4

(2500615MHU, versie 0)

Aanvullend onderzoek Alpenwatersalamander

in opdracht van

Rho Adviseurs

Weena 505

3013 AL Rotterdam

betreffende locatie

Doctor A. Hoycnk van Papendrechtstraat 4

Bergeijk

documentkenmerk

2500615MHU

versie

0

vestiging

Nuenen

datum

3 juni 2025

opgesteld door:

Projectleider ecologie

gecontroleerd door:

Projectleider ecologie

Op dit rapport is een disclaimer van toepassing; zie <https://www.tritium.nl/disclaimer/29-04-2021/>

Tritium Advies BV

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088 44 02 900

E. info@tritium.nl

I. www.tritium.nl

KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Breda >> Nuenen >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	1
2 Plangebied	2
3 Alpenwatersalamander	3
3.1 Onderzoeksinspanning	3
3.2 Resultaten	3
3.3 Conclusie	5
4 Conclusies	6
4.1 Zorgplicht	6
5 Literatuurlijst	7

1 Inleiding

Uit de eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna (documentkenmerk: 2404188MHU, versie 2 d.d. 6 mei 2025) is gebleken dat de locatie Doctor A. Hoycnk van Papendrechtstraat 4 te Bergeijk geschikt is als vaste verblijfplaats en leefgebied voor de alpenwatersalamander. Het planvoornemen bestaat om de huidige bebouwing en de aanliggende tuinen te verwijderen en nieuwbouw te realiseren. Omdat het plan is om de tuinen te verwijderen, worden mogelijk vaste verblijfplaatsen van alpenwatersalamander aangetast. Om deze reden is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar bovengenoemde soortgroep in de daarvoor geschikte onderzoeksperiodes en conform de onderzoeksprotocollen van Netwerk Groene Bureaus. Door het hanteren van de kennisdocumenten en overig goedgekeurde inventarisatiemethodes kan bij een eventuele zienswijze worden aangetoond dat de noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht.

2 Plangebied

In opdracht van Rho Adviseurs is een aanvullend onderzoek naar alpenwatersalamander uitgevoerd voor de locatie Doctor A. Hoycnk van Papendrechtstraat 4 te Bergeijk. Het voornemen bestaat om de huidige bebouwing en groenstructuren te verwijderen en om twaalf nieuwe woningen te realiseren. De oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 1.878 m². Hiervan is circa 873 m² bebouwd. De bebouwing bestaat uit een voormalige KPN kopercentrale en drie woningen. Naast de bebouwing bestaat de rest van het plangebied uit groenstructuren, zoals een grasveld, bomen, struiken en hagen. In figuur 2.1 is een situatietekening van het plangebied opgenomen.

Figuur 2.1: Huidige situatie plangebied (rood omlijnd)

3 Alpenwatersalamander

De alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*) en zijn functionele leefomgeving zijn beschermd conform de Omgevingswet. De leefomgeving van de alpenwatersalamander bestaat uit (voortplantings)oppervlaktewater en een winterverblijfplaats op het land. De aanwezige poelen en omliggende vegetatie binnen het plangebied zijn geschikt als alpenwatersalamander leefgebied. Om deze reden dient de mogelijke functie van het plangebied voor deze soort nader onderzocht te worden. Het aanvullende onderzoek naar de alpenwatersalamander is uitgevoerd conform het soortinventarisatieprotocol van Netwerk Groene Bureaus (2023).

3.1 Onderzoeksinspanning

Voor het aanvullende alpenwatersalamanderonderzoek dienen minimaal twee veldbezoeken uitgevoerd te worden in de periode van maart tot en met juli, waarvan minimaal één bezoek in de periode van half maart t/m half mei. Tussen de veldbezoeken geldt een tussenperiode van minimaal twee weken. De inventarisaties vonden plaats op 31 maart 2025, 2 april 2025, 17 april 2025 en 7 mei 2025. Tijdens het bezoek van 31 maart is het oppervlakte water in de achtertuin van woning nr. 4 bemonsterd en zijn er negen reptielplaten neergelegd. Het was niet mogelijk om tijdens dit bezoek de vijver te bemonsteren in de achtertuin van woning nr.8. Om die reden is er een extra bezoek geweest om deze vijver te bemonsteren. Het volgende veldbezoek heeft plaatsgevonden op 17 april 2025. Tijdens dit bezoek is weer geschept in het vijvertje van de achtertuin van woning nr. 4 en zijn de reptielplaten gecontroleerd en zijn stenen omgedraaid. Na de controle zijn deze reptielenplaten verwijderd van de locatie. Het was niet mogelijk om bij woning nr. 8 te scheppen naar alpenwatersalamander, het schepmoment voor deze woning is daarom uitgevoerd op 7 mei 2025. In tabel 3.1 is een overzicht weergegeven van de weersomstandigheden en de start- en eindtijden per veldbezoek.

Tabel 3.1: Gegevens veldbezoeken alpenwatersalamanderonderzoek

datum	temperatuur (°C)	Onderzoek	Weer	windkracht (Bft)	starttijd (uur)	eindtijd (uur)
31 maart 2025	13	Schepnet	droog	2	12:30	14:00
2 april 2025	18	Schepnet	droog	4	14:55	15:15
17 april 2025	9	Schepnet en controle reptielplaten	droog	2	14:05	15:35
7 mei 2025	11	Schepnet	droog	2	9:10	9:25

3.2 Resultaten

Tijdens het eerste veldbezoek op 31 maart 2025 is in het vijvertje van woning nr. 4 geschept. Er zijn geen alpenwatersalamanders aangetroffen in de vijver, die vol met modder en waterplanten zat. Naast het scheppen zijn er ook negen reptielplaten neergelegd aan de noord-, oost en – zuidkant van de kopercentrale (figuur 3.1). Het was niet mogelijk om tijdens dit bezoek in het vijvertje te scheppen die in de achtertuin van woning nr. 8 ligt. Deze vijver is voor de eerste keer geschept op 2 april 2025.

Foto A: Vijver in achtertuin woning nr. 4

Foto B: gedeelte van vijver met veel modder en waterplanten in achtertuin woning nr. 4

Foto C: Reptielplaten langs voormalige KPN kopercentrale

Foto D: Reptielplaten bij poort voormalige KPN kopercentrale

Figuur 3.1: Foto's van bezoeken alpenwateronderzoek

Tijdens het eerste schepmoment voor woning nr. 8 op 2 april 2025 zijn ook geen alpenwatersalamanders gevonden in de vijver. Alpenwatersalamanders zitten regelmatig onder stenen of andere donkeren plekken. Na het eerste schepmoment is er gekeken onder stenen en bloempotten die in de achtertuin staan. Ook daar zijn geen alpenwatersalamanders gevonden.

Figuur 3.2: Locaties van de negen geplaatste reptielplaten en geschikte vijvers.

Tijdens het tweede veldbezoek voor alpenwatersalamander zijn de reptielenplaten door twee ecologen gecontroleerd en verwijderd van de locatie. Onder al deze reptielenplaten zijn geen alpenwatersalamanders waargenomen. Hierna is geschept in het vijvertje van woning nr. 4. Tijdens dit schepmoment zijn geen alpenwatersalamanders waargenomen. Het was niet mogelijk om te scheppen in de vijver van woning nr. 8. Deze zal alsnog voor de tweede keer geschept worden op 7 mei 2025.

Op 7 mei 2025 is het tweede schepmoment geweest voor de vijver in de tuin van woning nr.8 aan de Doctor A. Hoycnk van Papendrechtstraat en zijn stenen omgedraaid om te kijken of alpenwatersalamander daaronder lagen. Tijdens dit onderzoek moment zijn geen alpenwatersalamanders aangetroffen.

3.3 Conclusie

Binnen het plangebied zijn geen alpenwatersalamanders aangetroffen. Het planvoornemen heeft naar verwachting geen negatief effect op beschermde soorten. Wel wordt bij de voorgenoemen sloop- en bouwwerkzaamheden verwezen naar de in hoofdstuk 4 omschreven werkwijze.

4 Conclusies

Het plangebied is niet in gebruik als vaste verblijf- of voortplantingsplaats voor de alpenwatersalamander. De voorgenomen plannen zullen daarom geen nadelige effecten hebben op deze soort. Anders dan de zorgplicht bestaan er vanuit de Omgevingswet geen verplichtingen ten aanzien van deze soort (tabel 4.1).

Tabel 4.1: Samenvatting van de functies die het plangebied vervult voor beschermde soorten

Soort	Functie plangebied	Overtreding Omgevingswet ten gevolge van de geplande werkzaamheden	Vervolgstappen
Alpenwatersalamander	Geen	Nee	Zorgplicht

4.1 Zorgplicht

Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden zijn niet voor alle verschillende soortgroepen gelijk. Als “veilige” periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half oktober tot eind november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Bovendien zijn de houtduiven uit het laatste legsel dan ook uitgevlogen.

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de betreffende soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kunnen bijvoorbeeld struiken gedurende het groeiseizoen kort gesnoeid worden, zodat er geen vogels gaan broeden.

Algemeen voorkomende soorten zonder jaarrond beschermd nest kunnen blijven broeden in de directe omgeving van het plangebied. Indien broedende vogels in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn, kunnen verstorende werkzaamheden zoals bouwwerkzaamheden of een verwijdering van beplanting mogelijk echter niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Indien er op deze manier wordt gehandeld, treden er geen nadelige effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden in de minst kwetsbare periode (tussen begin oktober en half februari) worden eveneens geen nadelige effecten verwacht. Dit laatste verdient derhalve aanbeveling. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd op bovenstaande wijze, zullen er geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te beperken (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

5 Literatuurlijst

Netwerk Groene Bureaus (2023) *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*

Tritium Advies – 2404188MHU Quickscan flora en fauna Doctor A. Hoyneck van Papendrechtstraat 4 te Bergeijk, versie 2